

ETKİLİ BİR PİYANO EĞİTİMİ VE ÖĞRETİMİ İÇİN AİLENİN ROLÜ

Zehra Seçkin GÖKBUDAK*

THE ROLE of THE FAMILY for an EFFECTIVE PIANO TRAINING and TEACHING

SUMMARY

As in all education systems, in piano training cooperation of teacher-parent-student is essential for an effective piano training and teaching. Particularly, since most of the work in piano teaching is carried out outside class and the work at home plays an important role to improve piano studying of children, the cooperation of families is very important. Therefore, those families have some responsibilities to prepare the home medium for a better piano training and teaching. It is indispensable for families to perform these criteria for the success of children. For this reason, a study has been carried out on the responsibilities the families play in piano teaching. In the light of the findings obtained, some interpretations and suggestions are made.

Key Words: *Piano Training and Teaching, Families, Effective Learning.*

GİRİŞ

İnsan, hayatı boyunca bir eğitim ve öğretim süreci içerisinde yer almaktadır. Bu sürecin, daha verimli ve etkili şekilde dönüşmesinde rol oynayan etmenlerden birisi de ailelerdir. Çünkü, aileler çocukların ilk ve en etkili öğretmenleri olduğundan, onların edineceği yöntem ve beceriler ev ortamının daha iyi bir öğrenme ortamına dönüşmesine yardımcı olacaktır (Gordon,1997:XIX). Bu nedenle, günümüzde “öğretmen-veli-öğrenci” işbirliği etkin eğitim ve öğretim açısından önemlidir.

Öğretmenlerin, öğrencilerin aileleriyle iletişim kurması, çocukların eğitimi açısından zorunludur (Özen,2001:127). Aileler, öğretmenleri çocuklarının diğer velileri olarak

* Selçuk Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Öğretim Üyesi

gördüklerinden, onların çocuklarını nasıl etkileyecekleri konusunda endişe duyarlar. Aynı şekilde, aileleri diğer öğretmenler olarak gören eğitimciler de, çocukların eğitim ve öğretimlerinde onların çocuklara nasıl yardımcı olacakları konusunda endişe duyarlar (Gordon,1997:265). Karşılıklı yaşanan bu endişeler, okul-öğretmen ve aileyi işbirliği içerisinde olmaya zorlar.

Özellikle, eğitimcilerin etkili bir eğitim ve öğretim için “öğretim stratejileri” planlamaları gerekmektedir. Aileler de bu planın bir parçası olmak zorundadır. Zaman-zaman okullar, eğitim-öğretim yılı içerisinde veli toplantıları yapar. Yapılan bu toplantılarda aileler, genellikle çocuklarının nasıl ilerlediklerini veya bu ilerlemenin ne derece olduğunu bilmek isterler. Çocuklarının akademik gelişimlerinin kanıtını gören veli, doğal olarak mutlu olacak ve bundan dolayı okula karşı daha olumlu tutum sergileyebileceklerdir. Böylece, gerekirse aileler öğretim etkinliklerinin evde de devam etmesi için yoğun çaba göstereceklerdir (Sarı,2002:233).

Etkin bir piyano eğitimi ve öğretimi için de durum böyledir. Piyano öğretmenin veli ile işbirliği bu eğitimde daha fazla önem kazanmaktadır. Çünkü, piyano çalışmalarının büyük bir kısmı derste değil evde yapılmaktadır. Bu nedenle, aileler çocuklarının müzikal gelişimlerinde önemli bir rol oynamaktadır.

Araştırmalar (Lewis,1996:1), 24 saat içerisinde, hemen yapılan pratiğin maksimum öğrenmeyi sağladığını ve öğrenme oranının yaklaşık %90 olduğunu göstermektedir. Ayrıca, 48 saate kadar yapılmayan pratikte öğrenme oranının çok düştüğünü ve 72 saate kadar yapılmayan pratikte ise öğrenmenin kesinlikle sıfır olduğunu ve öğrenilen şeylerin yalnızca hafızada kaldığını belirtmektedir. Buradan da anlaşıldığı gibi, yapılan piyano dersi dışında kalan çalışmalar daha fazla zaman almakta ve gelişme için son derece önem kazanmaktadır.

Tüm bunlardan yola çıkarak; aileler piyano eğitiminde çocuğunun daha iyi gelişmesi için ev ortamını etkin bir öğrenme ortamına çevirebiliyor mu? Kendileri piyano çalmayı veya müziği bilmeseler bile çocuklarına nasıl yardımcı olacaklarını biliyorlar mı? Bu konuda piyano öğretmenleri aileleri bilgilendiriyor mu? gibi soruların ne oranda gerçekleştiğini tespit etmek amacıyla bir araştırma yapılmış ve elde edilen bulgular yorumlanmaya çalışılmıştır.

AMAÇ

Piyano eğitiminde yapılan çalışmaların büyük bir kısmı evde yapılmaktadır. Çünkü, piyano eğitiminde düzenli ve günlük yapılan pratik gelişme için şarttır. Ev ortamının daha etkin bir öğrenme ortamına çevrilmesinde ise ailelerin rolü büyüktür. Bu konuda, onların üzerlerine düşen sorumluluklar vardır. Bu gerekçeyle, etkin bir

piyano eğitimi ve öğretiminde çocuklarının başarılı olması ve gelişmesinde ailenin rolünün ne olduğu ve ne yaptıklarını saptamak amacıyla bu araştırma yapılmıştır.

YÖNTEM

Araştırma, Konya Çimento Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümünde uygulanmıştır. Çalışma grubunu, bu bölümde okuyan öğrencilerin velileri oluşturmuştur.

Anket, araştırmanın amacına uygun olarak hazırlanmış ve 35 kişinin üzerinde uygulanmıştır. İki bölümden oluşan anketin ilk bölümü, ailelerin durumlarını ve müziğe olan ilgilerini değerlendiren 12 sorudan; ikinci bölümü ise ailelerin, piyano eğitiminde çocuklarına yardımcı olma durumlarını değerlendiren 22 sorudan oluşmuştur. Anket verilerinin istatistiksel değerlendirilmesinde “Yüzde, Frekans ve Chi-kare” hesaplamaları için “SPSS-Version 11, İstatistik Programı” kullanılmıştır. Açık uçlu sorular ise “İçerik Analizi” ile değerlendirilmiştir.

BULGU VE YORUMLAR

Araştırmada elde edilen bulgular iki başlık altında değerlendirilip yorumlanacaktır.

1- Ailelerin Durumları ve Müziğe Olan İlgileri

Ankete katılan, %57.1’i erkek, %42.9’u kadın olan 35 velinin %54.3’ü 40-50, %20.0’si 50-60, bir diğer %20.0’si 30-40 ve %2’sinin de 20-30 yaşları arasında oldukları tespit edilmiştir. Bu velilerin çocuğa yakınlık dereceleri ise şöyledir: Baba %57.1, anne %40.0 ve diğer veli %2.9’dur.

Eğitim düzeylerine bakıldığında, %68.5’i üniversite, %22.9’u lise, %5.7’si ortaokul ve %2.9’unun ilkokul mezunu olduğu anlaşılan velilere, müzik eğitimlerinin olup-olmadığı sorulduğunda Tablo-1’deki durumla karşılaşılmıştır.

Tablo 1. *Velilerin Müzik Eğitimleri Dağılımı*

	<i>f</i>	%
Var	11	31.4
Yok	24	68.6
Toplam	35	100

Görüldüğü gibi, müzik eğitimi alan velilerin oranı ne yazık ki almayanlara göre oldukça azdır. Oranları %31.4 olan velilerin, almış oldukları müzik eğitiminin yeterliliğine ilişkin görüşleri ise şöyledir: %18.2'si “tamamen”, %54.5'i “kısmen”, %27.3'ü de müzik eğitimlerini “çok az” yeterli bulduğunu söylemiştir. Buradan da anlaşıldığı üzere, velilerin büyük bir kısmı aldıkları müzik eğitimini yetersiz, çok azınlıkta kalan kısmı da eğitimlerini yeterli bulmaktadır.

Velilerin herhangi bir müzik enstrümanı çalma durumları Tablo-2'de sunulmuştur.

Tablo 2. *Velilerin Çalgı Çalma Dağılımları*

	<i>f</i>	%
Çalıyor	9	25.7
Çalmıyor	26	74.3
Toplam	35	100

Tablo-2'de herhangi bir enstrüman çalmayan velilerin çoğunlukta olduğu dikkat çekmektedir. Ancak, velilerin %42.9'u ailede enstrüman çalan başka bir kişinin olduğunu, %57.1'i ise ailede enstrüman çalan başka bir kişinin olmadığını belirtmiştir.

Çocuklarının müzik eğitimi alması fikrinin kime ait olduğu araştırıldığında da Tablo-3'deki durumla karşılaşmıştır.

Tablo 3. *Çocuğun Müzik Eğitimi Alması İsteğinin Kime Ait Olduğunun Dağılımı*

	<i>f</i>	%
Boş	1	2.9
Çocuğun	19	54.3
Ailenin	6	17.1
Çocuk-Ailenin	9	25.7
Toplam	35	100

Tablo-3'deki yüzdeler dağılımlar incelendiğinde, müzik eğitimi alma büyük oranda çocuğun isteği üzerine gerçekleşmiştir. Bu da gösteriyor ki, günümüz çocuklarında müziğe olan ilgi ailelerine oranla daha önde gelmektedir. Ayrıca, elde edilen bir başka bulgu şudur: Velilerin müzik eğitimi dağılımlarıyla (bkz.Tablo-1), çocuğun müzik eğitimi alması isteğinin kime ait olduğu dağılımının (bkz.Tablo-3) karşılaştırılması sonucunda Tablo-4'de sunulan durum ortaya çıkmıştır.

Tablo 4. *Velilerin Müzik Eğitimi Dağılımları ve Çocuğun Müzik Eğitimi Alması İsteğinin Kime Ait Olduğu Dağılımlarının Karşılaştırılması.*

Velilerin Müzik Eğitimi	Müzik Eğitimi Alma İsteği	f	%
VAR (%31.4)	Çocuk isteği	5	45.5
	Aile isteği	1	9.0
	Çocuk-Aile	5	45.5
	T o p l a m	11	100
YOK (%68.6)	Çocuk isteği	14	58.3
	Aile isteği	5	20.8
	Çocuk-Aile	4	16.7
	Boş	1	4.2
	T o p l a m	24	100

Tablo-4'de görülüyor ki, her iki grupta da çocuğun müzik eğitimi alması genellikle çocuğun isteği üzerine gerçekleşiyor. Hatta, müzik eğitimi almayan veli grubunda bu oran daha fazla. Yine tespit edilen bir başka durum, müzik eğitimi almayan grupta aile isteğinin, müzik eğitimi alan gruba oranla daha fazla olması. Buradan yola çıkarak; müzik eğitimi almayan velilerin, çocuklarının müzik eğitimi alması konusunda daha fazla desteğinin olduğu ve kendilerinde gerçekleştiremediklerini çocuklarında gerçekleştirme isteğinin daha yoğun olduğu yorumu yapılabilir.

Velilerin, çocukları müzik eğitimine başlamadan önce konserlere, özellikle “piyano konserlerine” gitme durumlarına yönelik tutumları Tablo-5'de görülmektedir.

Tablo 5. *Çocuklar Müzik Eğitimine Başlamadan Önce, Velilerin Piyano Konserlerine Gitme Dağılımları*

	<i>f</i>	%
Hiç gitmedim	21	60.0
Birkaç kez gittim	14	40.0
Toplam	35	100

Tablo-5’de, çocukları müzik eğitimine başlamadan önce, piyano konserlerine hiç gitmeyen veli oranının fazla olduğu dikkat çekmektedir. Velilerin, çocukları müzik eğitimine başladıktan sonra piyano konserlerine gitme yüzdeleri ise Tablo-6’da sunulmuştur.

Tablo 6. *Çocukları Müzik Eğitimine Başladıktan Sonra, Velilerin Piyano Konserlerine Gitme Dağılımları*

	<i>f</i>	%
Hiç gitmedim	18	51.4
Birkaç kez gittim	11	31.4
Büyük ölçüde gittim	6	17.1
Toplam	35	100

Velilerin, çocukları müzik eğitime başladıktan sonra, piyano konserlerine gitme durumlarında tespit edilen, yüzdeler arasında dağılımların olduğudur. Tablo-5’de olduğu gibi, Tablo-6’da da hiç gitmeyenlerin oranı fazladır. Bunun yanında, artık büyük ölçüde konserlere giden velilerin de olduğu dikkat çekmektedir. Bu durumun daha net görülebilmesi için Tablo-5 ve Tablo-6’nın karşılaştırılması yapılmış ve Tablo-7’deki bulgular ortaya çıkmıştır.

Tablo 7. *Velilerin, Çocukları Müzik Eğitimine Başlamadan Önce ve Başladıktan Sonra Piyano Konserlerine Gitme Dağılımlarının Karşılaştırılması*

Eğitmeden Önceki Durum	Eğitmeden Sonraki Durum	<i>f</i>	%
Hiç Gitmeyenler (%60)	Hiç gitmeyen	13	61.9
	Birkaç kez giden	5	23.8
	Büyük ölçüde giden	3	14.3
	T o p l a m	21	100
Birkaç Kez Gidenler (%40)	Hiç gitmeyen	5	35.7
	Birkaç kez giden	6	42.9
	Büyük ölçüde giden	3	21.4
	T o p l a m	14	100

Tablo-7’deki bulgularda dikkat çeken, daha önce piyano konserlerine gitmemiş olan velilerde dağılımların olduğudur. Bu grupta konserlere hiç gitmeyenlerin oranı düşerek, konserlere birkaç kez veya büyük ölçüde giden velilere rastlanmıştır. Ancak, ikinci grupta yer alan velilerden bu kez, oranları az da olsa, piyano konserlerine hiç gidemeyenler görülmekte ve diğerleri ise yine birkaç kez veya büyük ölçüde

olmak üzere konserlere gitmiştir. Buradan da şu söylenebilir ki, çocukların müzik eğitimine başlaması, konserlere gitme konusunda velileri teşvik etmiştir.

Bu bölümde son olarak, velilerden Türkiye'nin yetiştirmiş olduğu piyano virtüözlerinden en az birinin adını yazması istenmiş ve Tablo-8'deki bulgular elde edilmiştir.

Tablo 8. *Velilerin En Az Bir Virtüözün Adını Yazma Dağılımları*

	<i>f</i>	%
Bir isim yazanlar	15	42.9
Birden fazla isim yazanlar	6	17.1
Boş bırakanlar	14	40.0
Toplam	35	100

Tablo-8'deki yüzde dağılımlarında görüldüğü gibi, velilerin çoğu en az bir isim yazabilmişlerdir. Bunun yanında, hiçbir fikri olmayıp boş bırakanların oranı da az değildir. Velilerin yazmış olduğu piyanist isimleri de şöyledir: Fazıl Say, İdil Biret ve Güher-Süher Pekinel kardeşler.

2-Ailelerin, Piyano Eğitimlerinde Çocuklarına Yardımcı Olma Durumları

Öncelikle, ailelere çocuklarının evde çalışacağı akustik bir piyanonun olup-olmadığı sorulduğunda %5.7'sinden "evet", %94.3'ünden "hayır" cevabı alındı. Akustik piyanosu olmayan diğer tüm çocukların ise, piyano çalışmalarını yapabilecek başka bir enstrümanı (dijital piyano vs.) olduğu belirtildi. Akustik piyanoya sahip olan çocukların %50.0'sinin piyanolarının akortlu, %50.0'sinin de akortsuz olduğu tespit edildi.

Velilerin, çocuklarına evdeki piyano çalışmaları için sessiz bir ortam sağlamalarına ilişkin durumları Tablo-9'da sunulmuştur.

Tablo 9. *Velilerin, Evde Çocuklara Sessiz Ortam Sağlama Dağılımları*

	<i>f</i>	%
Boş	1	2.9
Kısmen	5	14.3
Büyük ölçüde	16	45.7
Tamamen	13	37.1
Toplam	35	100

Tablo-9'daki yüzdeler dağılımlara bakılacak olursa, velilerin büyük çoğunluğu çocuklarına piyano çalışmaları için sessiz bir ortam sağlamaktadır. Dikkat dağıtmayan

sessiz bir ortamın tüm çalışmalar için ne kadar önemli olduğu düşünülürse, elde edilen bulgu sevindirici olmaktadır.

Tablo 10. *Çocuğum, Piyanoyu ve Piyano Çalmayı Sevme Dağılımı*

	<i>f</i>	<i>%</i>
Kısmen	4	11.4
Büyük ölçüde	20	57.1
Tamamen	11	31.4
Toplam	35	100

Tablo-10'da görüldüğü gibi, veliler çocuklarının büyük çoğunluğunun piyanoyu ve piyano çalmayı sevdiğini belirtmişlerdir. Çok az veli çocuğunun kısmen sevdiğini söylemiştir. Çocuklarının öğretmenleriyle piyano dersi yapmayı sevmesi konusunda velilerden elde edilen bulgular ise Tablo-11'de verilmiştir.

Tablo 11. *Çocuğum, Öğretmeniyle Piyano Dersi Yapmayı Sevme Dağılımı*

	<i>f</i>	<i>%</i>
Hiç	1	2.9
Kısmen	4	11.4
Büyük ölçüde	13	37.1
Tamamen	17	48.6
Toplam	35	100

Buradaki sonuçlardan, piyano öğretmenlerinin öğrencileriyle iyi iletişim kurduğu ve derslerini sevdiğini söylenebilir.

Tablo 12. *Çocuğum, Piyano Dersi Yaptığı Gün Eve Gelip Yeni Ödevlerine Bakma Heveslerinin Dağılımı*

	<i>f</i>	<i>%</i>
Boş	1	2.9
Çok az	1	2.9
Kısmen	6	17.1
Büyük ölçüde	14	40.0
Tamamen	13	37.1
Toplam	35	100

Tablo-12’de, velilerin, çocuklarının piyano dersi yaptığı gün büyük bir hevesle eve gelip yeni ödevlerine bakmasına ilişkin görüşleri sunulmaktadır. Bu tablodaki yüzdelik dağılımlar, çocukların büyük çoğunluğunun eve geldiklerinde hemen yeni ödevlerine bakma heveslerinin yüksek olduğunu gösteriyor. Bu da yine, öğretmenlerin öğrencilerine piyano dersini sevdirdiklerinin bir başka kanıtı olarak yorumlanabilir.

Çocuklarının başkaları için piyano çalmayı sevip-sevmediklerine ilişkin velilerin söyledikleri Tablo-13’de verilmiştir.

Tablo 13. *Çocuğum, Başkaları İçin Piyano Çalmayı Sevmesinin Dağılımı*

	<i>f</i>	%
Boş	1	2.9
Hiç	1	2.9
Çok az	4	11.4
Kısmen	17	48.6
Büyük ölçüde	7	20.0
Tamamen	5	14.3
Toplam	35	100

Tablo-13’de görüldüğü gibi, veliler çocuklarının başkaları için çalmayı “kısmen” sevdiklerini belirtmiştir. Buna rağmen, başkaları için çalmayı “büyük ölçüde” ve “tamamen” sevenlerin oranı da az değildir. Çoğu çocuğun başkalarına piyano çalma isteği kendi özgüvenlerini kazandığının bir kanıtıdır. Velilerin, çocuğu başkaları için çalmayı istemese bile onu çalması için ikna etmeleri konusunda teşvik etme durumları ise Tablo-14’de sunulmuştur.

Tablo 14. *Velilerin, Çocuklarını Başkaları İçin Piyano Çalmaya Teşvik Etme Dağılımı*

	<i>f</i>	%
Hiç	2	5.7
Çok az	4	11.4
Kısmen	9	25.7
Büyük ölçüde	14	40.0
Tamamen	6	17.1
Toplam	35	100

Burada da velilerin, çocuklarını büyük oranda teşvik ettikleri görülmektedir.

Tablo-15’de, velilerin kendileri piyano çalmayı bilmiyor bile olsalar, çocuğunun o hafta derste neler yaptığını veya neler çaldığını sorup, zaman ayırıp dinleme durumlarına ilişkin yüzdeler dağılımlar sunulmuştur.

Tablo 15. *Velilerin, Çocuğun Haftalık Çalışmalarına Olan İlgilerinin Dağılımı*

	<i>f</i>	%
Çok az	4	11.4
Kısmen	9	25.7
Büyük ölçüde	12	34.3
Tamamen	10	28.6
Toplam	35	100

Çocuklarının haftalık çalışmalarına olan ilgilerinin yüksek olduğu velilerin yanında, ilgisiz davranan velilerin yüzdesinin de çok az olmadığı Tablo-15’de görülmektedir. Velinin çocuğuna zaman ayırıp onu dinlemesi, çocuğunun yaptığı işi kendisinin de önemseydiğini hissettirmesi demektir. Bu da onu daha çok teşvik edeceğinden bu durum önem kazanmaktadır.

Velilerin, çocuklarının piyanoda sürekli ilerleyip-ilerlemediğini fark edebilmelerine ilişkin görüşleri Tablo-16’da belirtilmiştir.

Tablo 16. *Çocuğun Piyanoda İlerleme Durumlarını Fark Edebilme Dağılımı*

	<i>f</i>	%
Kısmen	10	28.6
Büyük ölçüde	18	51.4
Tamamen	7	20.0
Toplam	35	100

Tablo-16 incelendiğinde, çocuklarının piyanoda sürekli ilerlemelerini büyük oranda velilerin fark etmesi, onların gelişimini dikkatli bir şekilde gözlemlediklerinin bir göstergesidir denilebilir.

Veliler, çocuklarının önemli bir mazereti dışında (hastalık vs. gibi) hiçbir piyano dersini

kaçırmadıklarından emin olma konusunda şunları söylemiştir: %91.4’ü emin olduğunu, %8.6’sı ise emin olmadığını belirtmiştir.

Tablo-17, piyano öğretmeninin çocuktan veya veliden istenilen yeni öğretim materyallerini (metot, albüm vs.) hemen temin etme durumunu göstermektedir.

Tablo 17. *İstenilen Yeni Öğretim Materyallerini Hemen Temin Etme Dağılımı*

	<i>f</i>	<i>%</i>
Evet	31	88.6
Hayır	4	11.4
Toplam	35	100

Tablo-17’de, velinin istenilen yeni öğretim materyallerini genellikle hemen temin ettiği görülmektedir. Bu, eğitim ve öğretimde zaman kaybına uğramamak açısından önemlidir. Öğretmenlerin verdiği materyaller hakkında bilgi edinme konusunda ise velilerden %71.4’ü bilgi edindiğini, %28.6’sı bilgi edinmediğini belirtmiştir.

Velilerin, çocuklarının dönem-dönem piyanoya ilgilerinin azalıp arttığını gözlemleyip, bu konuda öğretmenle iletişim kurmalarına yönelik durumları Tablo-18’de sunulmuştur.

Tablo 18. *Velilerin, Çocuğun Piyanoya İlgisinin Azalıp Artmasını Gözlemleyip Öğretmenle İletişim Kurmasının Dağılımları*

	<i>f</i>	<i>%</i>
Hiç	4	11.4
Çok az	6	17.1
Kısmen	11	31.4
Büyük ölçüde	13	37.1
Tamamen	1	2.9
Toplam	35	100

Tablo-18’de görüldüğü gibi, çocuklarının piyanoya olan ilgilerinin artıp azaldığını gözlemleyerek öğretmenleriyle büyük ölçüde iletişime geçen veliler ile kısmen iletişim kuran velilerin yüzdelerik dağılımları birbirine yakındır. Ancak, başarı ve teşvik için bunun öneminin diğer gruptaki veliler tarafından pek anlaşılmadığı söylenebilir.

Çocukların, verilen ödevler dışında piyanoda başka şeylerle uğraşmasına velilerin ne oranda müdahale ettiğine ilişkin bulgular Tablo-19’da gösterilmiştir.

Tablo 19. *Çocuklarının Verilen Ödevler Dışında Piyanoda Başka Şeylerle Uğraşmasına Velilerin Müdahale Oranının Dağılımları*

	<i>f</i>	%
Hiç	8	22.9
Çok az	3	8.6
Kısmen	18	51.4
Büyük ölçüde	6	17.1
Toplam	35	100

Tablo-19'deki yüzdeler dağılımlara bakıldığında, birinci sırada çocuklarına “kısmen” müdahale eden veliler görülmekte, “hiç” müdahale etmeyenler de ikinci sırada yer almaktadır. Ardından, “büyük ölçüde” müdahale eden veliler gelmektedir. Buradan anlaşılacağı gibi, çocuklarına hiç müdahale etmeyen velilerin oranı az değildir. Çocukların gelişimleri için, verilen yeni ödevlere bakılmasının gerekliliği düşünüldüğünde bu tabloda ortaya çıkan sonucun piyano eğitimcileri tarafından iyi değerlendirilmesi gerekmektedir.

Velilerden, çocuklarının evde her gün düzenli olarak piyano çalışmalarına yönelik edinilen bilgiler de Tablo-20'de verilmiştir.

Tablo 20. *Çocuğun, Evde Her Gün Düzenli Piyano Çalışmasının Dağılımı*

	<i>f</i>	%
Boş	2	5.7
Çok az	1	2.9
Kısmen	6	17.1
Büyük ölçüde	20	57.1
Tamamen	6	17.1
Toplam	35	100

Tablo-20'deki dağılımlara göre, “büyük ölçüde” çocuklar evde her gün düzenli piyano çalışmalarını sürdürmektedir. Gelişimleri için günlük çalışmaların önemi tekrar vurgulanacak olursa, bu konuda hiç fikri olmadığı için boş bıraktığı düşünülen velilerin dikkat etmesi gerektiği söylenebilir. Ayrıca, velilerin çocuklarını piyanoya her gün düzenli çalışması için onu teşvik edip-etmedikleri konusundaki durumları Tablo-21'de sunulmuştur.

Tablo 21. *Velinin, Çocuğunun Piyanoya Her Gün Düzenli Çalışması İçin Onu Teşvik Etmesinin Dağılımı*

	<i>f</i>	%
Boş	3	8.6
Hiç	3	8.6
Çok az	4	11.4
Kısmen	5	14.3
Büyük ölçüde	13	37.1
Tamamen	7	20.0
Toplam	35	100

Bu tabloda da görülen en önemli şey, çocuklarını piyanoya evde her gün düzenli çalışması için onları teşvik etmeyen veya çok az eden velilerin oranının hiç de az olmadığıdır. Hatta, Tablo-20'de olduğu gibi, cevap vermeyen velilerin olması da dikkat çekicidir. Bunun yanında, çocuklarının başarıları için onları teşvik eden velilerin oranı da yüksektir.

Tablo 22. *Piyano Öğretmenlerinin, Çocukların Derslerdeki Durumunu Görüşmek İçin Velilerle İletişim Kurmasının Dağılımı*

	<i>f</i>	%
Evet	21	60.0
Hayır	14	40.0
Toplam	35	100

Velilerin büyük çoğunluğu piyano öğretmenlerinin kendileri ile iletişim kurduğunu belirtmiş, ancak önemli bir çoğunluk ise bu soruya olumsuz cevap vermiştir.

Tablo 23. *Piyano Öğretmenlerinin, Çocuğun Evdeki Çalışmaları Denetlemeleri İçin Gerekli Olan Açıklamaları Velilere Yapması Durumunun Dağılımı*

	<i>f</i>	%
Hiç	14	40.0
Çok az	3	8.6
Kısmen	5	14.3
Büyük ölçüde	11	31.4
Tamamen	2	5.7
Toplam	35	100

Tablo-23'de, piyano öğretmenlerinin, çocuk evde çalışırken onun çalışmalarını denetleyebilmeleri için gerekli olan (elinin pozisyonu, oturduğu taburenin yüksekliği gibi) açıklamaları velilere yapmalarına yönelik bulgular sunulmuştur. Tablodaki yüzdeler dağılımlara bakıldığında, öğretmenlerin büyük bir çoğunluğu hiçbir şekilde velilere açıklama yapmamaktadır. Bu konuda, büyük ölçüde ve tamamen açıklama yapan öğretmenlerin yüzdeler toplamaları bile diğer yüzdelerin gerisinde kalmaktadır. Bu durumda, piyano öğretmenlerinin çocuğun evdeki çalışmalarına katkısı olacak açıklamaları velilere yapması gerekliliğini henüz çok iyi kavrayamadıkları söylenebilir.

Velilere, çocuklarının dönem sonu piyano dinletilerine çıkmalarını isteyip istememeleri konusunda yöneltilen bir soruda, %100 oranında veli çocuğunun dinletilere çıkmasını istediğini belirtmiştir.

Velilerden son olarak, çocuklarının piyano eğitimine başlamasıyla kendilerinin ve çocuklarının yaşantısını etkileyen en önemli faktörleri belirtmeleri istenmiş ve % 57.1 oranındaki veli boş bırakmış, %42.9 oranındaki veli ise genel olarak şu yanıtları vermiştir:

- Çocuğunun geleceğiyle ilgili çalışmaları belirleyip kendisine yön vermesi,
- Çocukların gelecekle ilgili endişelerinin yok olmasıyla ailede oluşan ruhsal sağlık,
- Çocuktaki davranışların olumlu yönde değişmesi,
- Çocuğun kendisine olan güveninin ve başarısının artması,
- Ailece müzik etkinliklerine ilgilerinin artması.

Buradan da anlaşıldığı gibi, oranları istenilen düzeyde olmasa bile, velilerin sadece bir kısmının çocuklarını bilinçli bir şekilde gözlemlediği ve müziğin aile yaşantılarını olumlu olarak etkilediği söylenebilir.

SONUÇ VE TARTIŞMA

Çocuğun iyi piyano çalabilmesi, ondan tamamen zevk alabilmesi ve daha etkin bir piyano eğitimi ve öğretiminin yapılabilmesinde, öğretmen kadar ailenin de rolü oldukça önemlidir. Aktif olarak ilgilenen bir ailenin çocuğu, iyi bir öğretmene de sahipse kesinlikle başarılı olacak ve piyanoyu sevecektir.

Anket sonuçlarından anlaşıldığı üzere, çocukları müzik eğitimi almaya başlayan velilerin eğitim düzeyleri yüksek olsa bile, müzik eğitimi düzeyleri ve müziğe olan ilgileri ne yazık ki oldukça düşüktür. Çocuğun müzik eğitimi alma isteği ailelerden çok çocuğun isteği üzerine gerçekleşmiştir. Bu konuda, çocukların ailelerinden daha ilerde olduğu söylenebilir. Ancak, ailelerin her ne kadar müzik eğitim düzeyleri

düşük olsa bile, çocuklarının müzik eğitimine başlamasıyla, çocuklarına yardımcı olma konusunda daha hassas davrandıkları anket sonuçlarında göze çarpmaktadır.

Piyano eğitimi aile hayatını çeşitli şekillerde etkiler. Örneğin, akustik bir piyanoya sahip olmanın getireceği maliyet oldukça yüksektir. Bu nedenle, çoğu çocuğun piyanosu yoktur ve aileler çocuğun piyano çalışmalarını yapabileceği dijital piyano veya org gibi enstrümanları edinme yoluna gitmektedir. Etkilerden bir diğeri de ailelerin fedakarlık yapmak zorunda olmalarıdır. Bu fedakarlık, evde herkes için uygun olan çalışma saatinin seçilmesi ve sessiz bir ortam sağlanması ile başlar. Ayrıca, ailenin günlük, yapıcı ilgisi çocuklara yapılacak olan en büyük yardımdır. Onların, o hafta veya o gün derste neler yaptığını sorup öğrenmek, zaman ayırıp bir veya iki parçalarını dinlemek hiçbir eğitim ve beceriyi de gerektirmez.

Ailelerin çocuklarına yapacakları başka yardımlar da vardır. Bunlar;

- Çocuğun piyanoya ilgisinin devamlılığı için önemli olduğundan, onların derslere düzenli devam etmesini ve her gün düzenli çalışmasını sağlamak,
- Öğretmenlerin istedikleri yeni öğretim materyallerini (metot, albüm, metronom vs.) hemen temin etmek ve bunlar hakkında bilgi edinerek ailenin istekliliğinden öğretmenin etkilenmesini sağlamak,
- Çocuğun kendine olan güvenini geliştirmek ve sosyalleşmesini sağlamak için başkalarına piyano çalmasını teşvik etmek,
- Çocuk verilen ödevler dışında başka şeyler çalmak istiyorsa, gelişmesi için verilen ödevlere çalışmasının ne kadar önemli olduğunu anlatmaya çalışmak ve aradaki farkı ortaya koymak,
- Çocuğun ilgi, başarı durumunu gözlemleyip öğretmenle sürekli iletişim içinde olmak.

Piyano eğitiminde, öğretmenin iyi olması da çocukların gelişmeleri ve başarıları açısından önemlidir. Ailenin hiçbir müzik birikimi olmasa da onların bu konuda dikkat edecekleri ve yapacakları şeyler vardır. Öncelikle aile, çocuğunu çok iyi gözlemlemek durumundadır. Çocuğun bazı davranışları öğretmenin iyi olup olmadığı konusunda ipuçları verir. Örneğin, çocuğun öğretmeniyle piyano dersi yapmayı sevmesi, dersten sonra eve mutlu bir şekilde dönüp yeni ödevlerine bakması, piyanoda sürekli ilerlemesi, başkaları için çalmak istemesi gibi davranışları, öğretmenin iyi niteliklere sahip bir eğitimci olduğunun ipuçlarıdır. Ayrıca, verilen piyano konserlerine giderek başka çocukları izlemekte yararlı olmaktadır.

Ailelerin daha bilinçli olmalarını sağlamak ise okul ve öğretmenin işidir. Zaman zaman yapılan veli toplantılarında piyano öğretmenleri, yalnızca çocuğun durumunu görüşmekle kalmayıp, aynı zamanda derslerinin işlenişi hakkında da bilgi vermek

durumundadır. Örneğin, bir taburenin yüksekliğinin veya el pozisyonunun nasıl olması gerektiği, akortsuz bir piyanonun öğrenci üzerindeki olumsuz etkilerinin ne olacağı, çalışma esnasında bir metronomun nasıl kullanılacağı gibi konularda aileler daha fazla bilinçlendirilebilir. Ayrıca, anket sonucunda tespit edilen en önemli bulgu, bütün velilerin çocuklarının piyano dinletilerine çıkmasını istemesidir. Bu nedenle, yeni başlayanlardan ileri düzeydeki öğrencilere kadar bütün öğrencilerin toplu dinletilere çıkması sağlanmalıdır. Çünkü, çocuğunu sahnede gören aile daha mutlu olacak, onun gelişmesi ve başarısı için kendi üzerlerine düşen görevleri daha istekli yerine getirecektir.

Sonuç olarak, etkin bir piyano eğitimi ve öğretiminde temel taşlardan birisi de ailelerdir. Eğer, ailelere ne yapıldığı ve niçin yapıldığı anlatılır ve anlamları sağlanırsa, şüphesiz onların katkıları sınırsız olacaktır.

KAYNAKÇA

- Gordon, Thomas(1997). *E.Ö.E. Etkili Öğretmenlik Eğitimi*. İstanbul: Sistem Yayıncılık.
- Lewis, Martha Beth (1996). *How to Help Your Child Practice at Home*. <http://www.serve.com/marbeth.html>.
- Özen, Yener (2001). *İlköğretimde İletişim*. Ankara: Nobel Yayın-Dağıtım.
- Sarı, Hakan (2002). “Etkili Bir Öğretim İçin Bir Öğretmenin Planlaması Gereken Stratejiler”. *Eğitime Yeni Bakışlar-I*. Ankara: Mikro Basım-Yayın-Dağıtım.